

AZ OROSHÁZI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
INGYENES LAPJA

Oroszházi HARANGSZÓ

VIII. évfolyam 2. szám · 2001. húsvét

FELHÍVÁS ÉS MEGHÍVÁS

III. ORSZÁGOS EVANGÉLIKUS TALÁLKOZÓ

Oroszháza, 2001. augusztus 18–19.

Kelj fel, és járj! (Mt 9,5)

Őszinte reménységgel és szeretettel fordulunk mindenkihez ezzel a felhívásunkkal és meghívásunkkal, hogy meghallják kérő szavunkat: legyünk mindannyian méltó házigazdái az országos találkozóknak.

Hazánk minden részéből várjuk az evangélikus gyülekezetek küldöttségeit két napra, így egyikünknek sem lehet közömbös, hogy a sok száz vendég milyen fogadtatást, szeretetet él át városunkban, gyülekezetünkben!

A kérés: legyünk méltó házigazdái az országos találkozóknak, fogadjuk törődéssel, szeretettel, figyelemmel a hozzánk érkező vendégeket. Ezzel a kéréssel kívánunk mindenkinek áldott húsvéti ünnepeket 2001 tavaszán.

Jézus Krisztus a gólgotai kereszten Isten bárányaként megváltott a kárhozattól! Feltámadásával legyőzte a halált és elhozta az örök életet. Ingyen, kegyelemből, hit által élhetünk a legszentebb lehetőséggel, most és mindörökké!

„Kelj fel, és járj” – az élet, az igazság,
a szeretet, az öröm, a boldogság útján!

JANTOS ISTVÁN
felügyelő

RIBÁR JÁNOS
esperes

Elképzelés és elfogadás

avagy a feltámadás és az örök élet

Lehetséges-e a feltámadás? Lehetséges-e az örök élet? S a visszakérdezés ennyi: miért ne lenne lehetséges? Még akkor is, ha érthetetlen és titokzatos. Mert ugyanilyen érthetetlen és titokzatos az, hogy hallunk, látunk, érzékelünk. Csak alaposan el kell mélyednünk ezekben a csodálatos jelenségekben: abban, hogy élünk, lélek, mosoly, szeretet, béke, alkotás, logika. Ha valóban alaposabban belegondolunk ezekben a jelenségekbe, alapjában véve ugyanolyan titokzatosak, mint a feltámadás és az örök élet ténye.

Az igazi szeretet követeli a feltámadást, az örök élet tényét, valóságát. Az igazi, teljes, őszinte szeretet nem képes beletörödni abba, hogy a kedves hozzátartozónk egyszerűen semmivé vált. Aki képes volt lelkében elveszteni az örök élet és a feltámadás, a húsvéti élmény távlatát, abban az elhunyttal kapcsolatosan megfogyatkozott, eltorzult a szeretet is. Mert a szeretet, a lélekben lakó szeretet nem tudja elfogadni, hogy az a másik semmivé vált, nincs többé.

Azt kell megérteni, hogy különbség van a képzelet és az elfogadás között. Mert a feltámadás valóságát valóban nem tudjuk elképzelni. Vagy minden képzelésünk csak földhöz ragadt kreáció. De ugyanakkor a semmit, a megsemmisülést, a semmivé válást az igazi szeretet nem tudja elfogadni. Tehát az elképzelés és az elfogadás között kell különbséget tenni!

Becsületesen azon kellene mindenkinek elgondolkodnia, hogy: 1. igaz, a feltámadás valóságát elképzelni nem tudom, s kétségtelenül ez a tény megnehezíti a vallásos hitemet; de 2. annak ellené-

re, hogy nem tudom mindezt elképzelni, a lelkem szeretete mégis ragaszkodik a másik, az eltávozott, az elhunyt szeretett hozzátartozó létehez, életéhez; mert nem vagyok képes a semmire ítélni azt, akit szeretek.

Elképzelni nem tudjuk a feltámadást, de ha igazi szeretet van bennünk, akkor elfogadni sem tudjuk a megsemmisülést. Ebbe a lélek nem tud beleegyezni, ha van benne szeretet. S az már csak egy filozófiai adalék – most ezen a vonalon nem megyünk tovább –, hogy teljes logikai képtelenség a semmi! Ha a halál után csak a semmi létezik, akkor az már nem a semmi – ugyanis létezik!

Isten színe előtti szorongással, lelkipásztori aggodalommal gondolok azon felebarátaink jelentős tömegeire, akik megtagadva Istent, egyházat, igehirdetést, imádságot, tudatlanságukban kiszolgáltatták magukat egy végzetes, pokoli helyzetnek. Nem bennünket vádolnak-e majd az utolsó ítélet helyzetében, Krisztus ítélőszéke előtt, hogy erőtlén és határozatlan volt a bizonyágtételünk a feltámadásról és az örök életéről? Hogy nem magyaráztuk el: amit mi nem tudunk elképzelni, amire nem képes a fantáziánk, az attól még (sőt annak ellenére) is létezhet, s a szeretet pedig kifejezetten azt diktálja: az élet élni akar – meghaláson innen és túl. S különösen igaznak kell ennek lennie szeretett hozzátartozóinkkal szemben! A feltámadással kapcsolatosan nem is kell képeznünk, túlzottan háromdimenziós (= földhöz ragadt) a fantáziánk, de a semmi elfogadása és a szeretet hiánya egyenesen arányosak a lelkünkben.

Táguló világegyetem – táguló tudat

Avagy információk a keresztyén világból

Tavaly novemberben önkéntes jelentkezőkkel ún. felnőtt hittansorozatot kezdtünk el, és minden szerda este 12–15 érdeklődő vett részt ezeken az alkalmakon. Idén február közepén szándékoztam befejezni a hittansorozatot, de többen kérték, hogy maradjunk együtt. Ekkor került sor arra, hogy egy, a tudatunkat tágító, informatív alkalmat hozzunk létre, aminek a lényege, hogy a modern technika segítségével megismerkedjünk azokkal a hírekkel, írásokkal, amelyek – elsősorban – a magyar nyelvű sajtóban jelennek meg a keresztyénséggel, egyházzal kapcsolatosan. Nagyon sok érdekes hír, információ juthatott el ahhoz a kis csoporthoz, akik szerdánként érdeklődést mutattak ezek iránt.

Nem teljesen ugyanezt, de a szombat este, 19.45-kor kezdődő alkalmon is sorra kerültek ezek a hírek. Ezt az alkalmat át-kereszteltük: Felnőtt fiatalok – fiatal felnőttek.

Mindkét alkalom célja az, hogy táguljon a tudatunk, több legyen a keresztyénséggel kapcsolatos ismeretünk, s szembesüljünk olyan témákkal, amelyek hitéleti szempontból is döntési helyzetet jelentenek (eutanázia, abortusz, klónozás, egyházzal kapcsolatos viták a jobb és a baloldal között, statisztikák, új könyvek, és nagyon sok más).

Természetesen imádság, ige minden alkalommal van. Tervem az volt, hogy csak a nagyhétig tartanak ezek a szerdák, de néhányan jelezték, szívesen részt vennének ezeken az alkalmakon továbbra is. Így, ha érdeklődésre tarthatunk számot, júniusig meghosszabbíthatnánk a szerdai alkalmakat. Hasonlóképpen nyárig tart a „Felnőtt fiatalok – fiatal felnőttek” című alkalom is.

Azért kínáljuk ezeket a lehetőségeket, mert különben nagyon beszűkült világban élünk. Sokszor nem tudunk a keresztyén világ eseményeiről, témáiról, híreiről, és könnyen beleveszünk lokális szellemi lápunkba. Ezek az alkalmak hitet növelve akarják a szellemi horizontunkat tágítani.

R. J.

Koncert a városalapítás emléknepjén

Orosháza alapításának 257. évfordulóján, Szent György napján, azaz 2001. április 24-én, kedden este 18 órai kezdettel a város ismert és kedvelt fúvószenekara koncertet ad az evangélikus templomban, amelyre mindenkit szeretettel hívunk és várunk. Mint mindig, most is K. Tóth László karnagy fog vezényelni. Rövid ünnepi beszédet mond Ribár János esperes.

Ugyanezen az alkalmon mutatkozik be az „In favorem urbis nostre” Egyesület. Tagjai ún. emléklakettet hoztak létre, azaz díjat adnak minden évben annak, aki sokat tett Orosházáért, a városért, annak szellemi életéért. Szeretettel hívunk minden kedves érdeklődőt, a szűkebb pátriát, Orosházát szerető testvérünket.

Olcsó kegyelem?

Ettől fogva kezdte el Jézus Krisztus mondani tanítványainak, hogy Jeruzsálemben kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól, meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia. [...] Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall? Vagy mit adhat az ember váltságdíjjá a lelkéért? (Mt 16,21.26)

Az alábbiakhoz némi megértést kell kérnem. Egyrészt azért, mert olyan területet is érintek, amelyről azt gondolhatjuk, hogy sok köze nincs a keresztyén-séghez. Gazdasági jellegű terület ez, bár csak szemléltetés céljából hozom fel. Másrészt azért is megértést és velem együtt gondolkodást kérek, mert amire eljutottam, az nem túl népszerű. S mindezt hogyan hozható összefüggésbe azzal az eseménnyel, hogy Krisztus bejelenti szenvedését és halálát? Az összefüggés ott van, hogy arról az üdvösségről szeretnék beszélni, amelyet Krisztus így, szenvedésével és halálával szerzett meg nekünk, ahogyan ezt hittel valljuk.

Először azonban maradnék az emberi gondolkodásnál, annak is a korunkra nagyon jellemző oldalánál. Itt térek ki a gazdasági (vagy annak tűnő) területre.

Hogyan torzította, torzíja az emberek gondolkodását, érzületét a gondoskodó állam léte, és az a felfogás, hogy az államnak kell gondoskodnia mindenről? Ahogy ezen gondolkoztam, beugrott, hogy ugyanez az érzület jellemezheti az üdvösséghez való viszonyunkat is. Összefüggés van a kettő között.

Tehát a gondoskodó állam. Mondtuk úgy is, hogy „Állam bácsi”, aki, illetve ami majd mindent elintézt. Tudom, hogy manapság szeretjük éppen azért szidni az államot, mert egyre több mindent nem intézt el, és úgy érezzük, hogy egyre több mindenben nem lehet rá számítani. De itt is tetten érhető az a gondolkodásmód, hogy azt várnánk: elintézi helyettünk a problémáinkat.

Mit akarok mindezzel mondani? Abban, hogy az állam csinált mindent (főleg a szocializmusnak nevezett korszakra volt ez jellemző), benne volt az is, hogy anyagilag sokat átvállalt. Központilag támogatott, dotált sok mindent. Ezért lehetett ingyenes, vagy majdnem ingyenes az oktatás, az egészségügy, és ezért volt nagyon olcsó több más dolog. De mindezt csak azért lehetett így, mert sok dolgot *más fizetett ki helyettünk.*

Valószínűnek tartom, hogy az átlag-

ember gondolkodásában ezért csökkent a dolgok értéke. Azért, mert sok mindent más fizetett ki helyettünk, és fel sem fogtuk, hogy valóban mibe kerül valami, hogy ténylegesen mennyi az értéke. Az egyik rossz dolog, ami a régi rendszerből itt maradt, az nem más, mint ez a gondolkodásmód. Ezt károsnak tartom.

Jó hatással van az értéktudatra, ha tudjuk, ki finanszíroz valamit. Tehát, hogy egy értékes dolog, ami az enyém lett, az kinek a pénzéből, kinek az áldozatkészségéből lett meg. Mert ha mindezt tudom, akkor valószínűleg jobban megbecsülöm, jobban vigyázok rá. Ha viszont ennek ellenére sem tudom megbecsülni, akkor valami baj lehet a lelkiismeretemmel.

Például, amikor valaki csalni akart a diákigazolvánnyal (az újakkal már nem nagyon lehet, de a régebbieket viszonylag könnyen lehetett „átalakítani”), és így jogosulatlan kedvezménnyel akart utazni, akkor is csak azt tartotta szem előtt, hogy ő maga olcsóbban ússza meg. Arról tudni sem akart, hogy kinek a kárára történt mindez, az eszébe sem jutott, hogy kinek és mennyibe került a többi rész, amit ő megspórolt. Az említett esetben az adófizető állampolgároknak.

Hadd tegyem fel a kérdést: amikor a kegyelemről hall sok keresztyén ember, vajon eszükbe jut mindannyiszor, hogy az kinek és milyen sokba került? Amikor a kegyelemről hallunk, eszünkbe jut-e, de úgy igazán, szívbe markolóan, hogy az nem csak úgy van, Isten jóságából, hanem azt Valaki megszerezte? Valaki, aki fizetett érte, nagyon sokat...

A teológián egy előadáson elhangzott egy hallgatói hozzászólás. Bonhoeffer „Követés” című könyvéről volt szó, amelyben előkerül az olcsó kegyelem fogalma. Az illető azt mondta ennek alapján, hogy a kegyelem igenis olcsó, hiszen ingyen van. Talán tudjuk, hogy Bonhoeffer éppen elítélően ír az olcsó kegyelemről. Az előbb említett hozzászólásnál érhető tetten az a jól ismert, jól megtanult mondat, hogy „ingyen kegyelemből, egyedül hit által”. Azok a bizonyos reformatori elvek, amelyeket könnyű ilyen torz módon látni. Bizony az olcsóságot hajlamosak vagyunk csak így nézni. Mert csak azt vesszük észre benne, hogy *nekiünk* nem került semmibe. Azt már kevésbé vesszük észre, hogy másnak viszont nem volt ingyen. Más fizetett érte, mégpedig rengeteget.

Ha valami sokba kerül, ha valamiből

kevés van, akkor arra jobban vigyázunk. Akkor azzal nem bánunk könnyelműen. Ha a gyógyszerekre gondolok, én nem azt mondanám, hogy milyen drága most. Szerintem helyesebb úgy fogalmazni, hogy milyen olcsó volt régebben. Nem is becsülték annyira. Mondták, hogy sok magyar háztartás valóságos gyógyszer-raktár. S amiből sok van, annak csökken az értéke az emberek szemében. Ha a gyógyszerről beszélünk, azt mondom, hogy most van meg a normális értéke, ára. Sajnos vagy nem, ez így van.

De ugyanez a helyzet a könyvvel is. Nagy könyvmoly voltam régebben, és én is szomorúan tapasztaltam, hogy egyre többet kell fizetni a könyvekért. Le is szoktam róla, és évek óta inkább könyvtárba jártam. De a könyvvel is az a helyzet, hogy inkább most van értékén, mint korábban. Ha valaki X ezer forintot kiad egy szép könyvért, akkor már igazán érzi, hogy ennek értéke van, és ez így van jól. Folytathatnám a sort. Mindennek megvan az értéke, általában több, mint amire az átlag magyar ember hozzászólt. *Az egész élet értékesebb, mint ahogyan azt sokan gondolják.*

S itt térek vissza az üdvösségünkhöz. Ha nem csak azt nézzük, hogy olcsó a kegyelem, akkor más szemmel látjuk. Ha nem csak mindig arra gondolnánk, és azt emlegetnénk, hogy ingyen kegyelem, hanem sokkal többet elmélkednénk azon is, hogy az, ami nekünk ugyan ingyen van, az kinek köszönhető, akkor jobban megbecsülnénk.

Krisztus passiója az a történet, amely az egész Szentírásban központi helyet foglal el. Kiemelkedő jelentőségű. S amelynek dicsőséges, csodálatos folytatása a feltámadás. De a szenvedéstörténetnél maradva: ezek azok az események, amelyeket végigelmélkedve minket is megérinthet, átjárhat annak a tudata, hogy milyen drága a mi üdvösségünk, milyen értékes az a kegyelem, amelyet mi a magunkénak mondhatunk.

Nem véletlen, hogy a római katolikus templomokban szinte mindenhol feltűnik a kálvária, a 14 stáció, amelyen végigkísérheti bárki (az írni-olvasni nem tudó, a gyermek és a gyengébb intellektusú is), hogy mi zajlott le, mi történt Krisztus Urunkkal. S ha a Feltámadást tartjuk hitünk sarokkövének – mert valóban az –, akkor a szenvedéstörténet lehet az az erőter, mely elindíthat Krisztus követésére.

Mert megértjük, hogy mennyire nem lehet „csak úgy” elfogadni a kegyelmet. Mert a kegyelem sem „csak úgy” lett meg nekünk, hanem Valaki megszerezte. Ha valóban megérint bennünket, akkor ez a kegyelem is *megszerez bennünket* a maga számára. Hogy tovább már ne ugyanúgy éljünk, mint azelőtt, hogy ne maradjon az életünk az, ami volt, hanem Krisztusnak, a mi élő Urunknak vonzásába kerüljön.

Passió

Szenvedés. Olyan fogalom, ami a te-remtmények közül csupán az emberre jellemző. Minden élőlény átérezhet fájdalmat, félelmet, de a szenvedés az az emlékezőtehetséggel párosul, s lehet a múltban történt események felidéződésének következménye. Lehet másokkal együtt szenvedni, együtt érezni: ez az empátia; de a szenvedés sosem akaratos cselekvés. Ez az a történet, amely a leginkább elgondolkodtatja az embereket, s ha Istenről szólunk, talán az első között szerepel az a kérdés: miért engedi Isten a szenvedést? Ez a teológia tudományában az ún. *teodicea* kérdéskörbe tartozó felvetés. Miért engedi a szerető Isten azt, ami a legkedvesebb teremtményének rossz? Sok idős emberrel beszélgettem már. Asszonyok és férfiak sok évtizeddel a hátuk mögött megpihenni kívánnak. Nem félnék a haláltól, hiszen a keresztyén ember egyébként is tudja, az csupán szükséges előzménye a mennyben nekünk nyíló kapunak. Egyben azonban szinte mindannyian egyek: nem akarnak szenvedni. Nem akarnak kiszolgáltatottnak, gyötrődő testtel egy kórházi ágyban kínlódni, s várni az enyhítő halált. A szenvedők és nehéz betegségüket hordozók pedig nagy figyelemmel hallgatják és idézik fel Jób történetét, az igaz szenvedését.

Bármilyen miatt is kell szenvedni, próbáljuk megérteni. Talán sikerül is, ha önmagunk okoztuk azt az rosszat, aminek ez a következménye. De mások miatt szenvedni, mások felelőtlenségének, szeretetlenségének terhét hordani a legnehezebb.

Miattam, értem, helyettem... Három szó, ami elmondja: a Legigazabb, a Legártatlanabb, a Legtisztább miért szenvedett. Az Úr Jézus miattam vállalta a ke-

resztet, mert hűtlen lettem Hozzá. Ő érettem viselte a gúnyt, szégyent, megaláztatást és gyalázatos halált, hogy eltörölje a kárhozatot. A csapások helyettem érték, a szögeknek az én húsomba kellett volna marniuk... Ő, érthetetlen kegyelem!

Az Úr Jézus szenvedéstörténetét az egyházi hagyomány passió névvel illeti (a görög eredetű *passio* igéből). Visszaemlékszem teológuséveimre. Minden esztendőben összeállítanak a hallgatók egy passió-előadást. 1992-ben én is jártam egy ún. passiókörúton. Nagyhéten tizenkilenc alkalommal énekeltük: „*Ó, Krisztusfő, sok sebbel / Meggyötört, vérező...*”, s mind közelebb kerültünk a nagy titokhoz. Láttuk a gyülekezeti tagok arcán a megérintettséget, a vívódó lélek kétségbeesését, és a felismerés hálátelt örömet. Mi, akik részt vettünk ebben a fárasztó szolgálatban, életünk talán legfelelőbb helyzetét éltük át.

Pontosan ezért készülünk ebben az évben is az orosházi gyülekezet ifjúságával Urunk szenvedéstörténetének zenés megjelenítésére. A Csehi testvérek hitvallása kifejezi mindannyiunk meggyőződését. Az elmúlt hetek próbái böjti áldozatnak is tekinthetők: lemondani valamiről – idő, baráti vagy családi találkozások, pihenés – Urunk javára. De hivatott volt a hitbéli erősödést is munkálni a fiatalok között, hiszen igeolvasás és imádság voltak bevezetői ezeknek az alkalmaknak.

Reméljük, hogy az előadás során rajtunk is észrevehető lesz: mi mindannyian személy szerint hiszünk és valljuk: „miattam, értem, helyettem”, s hogy a nagypéntek esti szolgálat során sokak jutnak közelebb az értelemmel fel nem fogható titokhoz: Isten Fia szeretetből vállalt szenvedéséhez.

Ha újra itt a nyár...

... sem szeretnénk megfélemleni egymásról. Tervezzük a Kántorképzőt július utolsó két hetében (július 15–július 28-ig) ismét megrendezni. Jelentkezni és a feltételekről érdeklődni a lelkesi hivatalban lehet. A megszokott időbeosztású tanfolyamon egy amerikai házaspár is szolgál majd, akik főként a gyermek-bibliakör vezetését vállalták. Ezért kérünk már mindenkit, aki szeretne részt venni – akár külsőként is – jelezze ezt!

Július 29. és augusztus 5. között kerékpáros ifjúsági tábor szervezünk Órimagyarósdra. A részvételi díj kb. 7–10 ezer forint körül várható (hiszen a biciklik szállításáról is gondoskodni kell). Erre a táborra a tavaly konfirmáltak és az idősebbek jelentkezését várjuk.

Mindkét nyári programra és az országos ifjúsági konferenciára készülnek plakátok és hívogatók, de már most lehet gondolni ezekre a szépek ígérkező eseményekre.

S ami ebben az évben különösen is fontos számunkra, az a III. Országos Evangélikus Találkozó. 2001. augusztus 18-án este egy ún. utcamissziós koncertet szeretnénk adni a pilisi Izsóp együttesel. Aki vállalná a felkészülés időigényes munkáját, és szívesen énekelne az ifjúsággal, mindenképpen jelezze húsvét után!

SÁMUEL HÍRADÓ

A böjti időszak vége felé közeledünk. Bátran mondhatjuk, hogy szép hetek állnak mögöttünk. Az egyházi esztendő húsvétra előkészítő szakaszának jellegzetességét, hangulatát együtt szerettük volna átélni. A „Negyven nap és negyven éj” nem csak sorozatunk címe volt, hanem kezdőéneke is – Szöke Szabolcs dallamát már tavaly nagyon megszerettük. Természetes, hogy most többet szoltunk a megtisztulásról, a bűnbánatról, az igehallgatás és imádság fontosságáról, de a kiválasztott újszövetségi történetekben mindig szembesültünk a mi Urunk mentő szeretetével. A komoly tartalom most komolyabb formát is kapott: a 4. Liturgia volt előtűnk. Ez az istentiszteleti rend tükörképe a felnőtt istentiszteletnek. Böjt számunkra a lelki önvizsgálat ideje, az őszinteséget, bűnlátást azonban alázatnak kell követnie. Ezért hétről hétre egy, a vasárnap latin nevével díszített kapu került elő, melyet Németh Béla ajándékozott csoportunknak, elősegítve ezzel a szemléltetést, és Isten felénk forduló igényének megértését. Az istentisztelet közepén ugyanis mindenkinek át kellett mennie a kicsiny és szűk kapun, fejét meghajtva, hátát meggörbítve, úgymond alázatot mutatva. Reméljük, hogy a gyermekek nem feledik el, milyen út visz közel az Úr Jézus szenvedéstörténetének megértéséhez. Hiszünk, hogy fáradozásunk nem volt hiábavaló, s hogy az áttetsző képeken keresztül, melyeket Török Lajos készített a Györy-terem ablakaira, nem csak a Nap sugara, de a Világ Világossága is átragyogott.

Virágvasárnap szép ünnepe sokak életében páratlan alkalom, hiszen ekkor kerül sor több gyermek megkeresztelésére is. Legyen áldás rajtuk és családjukon!

Terveink között szerepel egy jutalomkirándulás azoknak, akik hűségesen együtt voltak az istentiszteleti közösségben.

Köszönjük a gyülekezet tagjainak támogatását, imádságát, s hogy figyelemmel kísérik tevékenységünket!

Részletek az evangélikus találkozóról

Legyünk jó házigazdák!

2001. augusztus 18–19-én, azaz szombaton vasárnap több száz, reménységünk szerint ezernél is több evangélikus testvérünket látjuk vendégül hazánk minden részéből. Már az Evangélikus Élet heti újságban is beharangoztuk a találkozót („Szíves invitálás” címmel), és a Kossuth Rádió evangélikus félórájában is szóltunk róla.

A III. sorszám azt jelenti, hogy a paksi és a csömöri evangélikus gyülekezet után most Orosháza a harmadik olyan gyülekezet és hely, ahol erre a találkozóra sor kerülhet. Egyáltalán nem természetes, hogy egyházunk vezetősége végül mégis elfogadta és támogatja ennek a III. találkozóknak a helyszínét. Egyrészt nem vagyunk az ország közepén, nem könnyű bennünket megközelíteni, különösen az egészen távoli nyugatról és északról. Értethető, hogy nem lelkesedett mindenki egyöntetűen a helyszín miatt, és olykor most is kapunk kitérő megjegyzéseket, hogy „messze” vagyunk.

Gyülekezetünk vezetősége nagyon komolyan vette és veszi az országos találkozót. Ennek érdekében már idén januárban megalakult a szervezőbizottság: tagjai természetesen a lelkészek, a gyülekezet vezetői, intézmények vezetői és dolgozói, és még olyan önkéntesek, akik jó szívvel vállalják fel az ügyünket.

Mivel sok száz, vagy ezernél is több vendégre számítunk, és mivel 2 napos lesz a találkozó, már megszerveztük a szálláshelyeket és az ebédeltetést. Helyszínek és menük megrendelve, ezek után már csak a létszámok véglegesítésére várunk. A több száz vendéget részben Orosházán, részben Szarvason és Békéscsabán szállásoljuk el, kollégiumokban.

A két nap menetrendjének főbb szerkezete is kialakult:

- Augusztus 18-án, azaz szombaton 10 órakor kezdődik az ünnepélyes megnyitó. Ezen az alkalmon várjuk püspökeink szolgálatát, énekkaraink szereplését, de politikai tekintélyek megszólalására is számítunk. Reménységünk, hogy a mai magyar vezető politikai élet kimagasló személyiségei közül köszönthetünk itt valamit, aki jó szavával megtisztel bennünket.

- Augusztus 18-án, délután 14 órakor, ebéd után ún. szekcióülésekre kerül sor, majdán megadandó érdekes témákkal, különböző helyszíneken. A szinte egész délutánt lefoglaló szekciók után 17 órakor újra közös alkalom a templomban.

- Ugyanezen a napon este 19.30 órakor három jeles alkalomra kerül sor, párhuzamosan:

- *zenés utcai misszió* a pilisi Izsóp együttes és az orosházi ifjúsági énekkar szereplésével. Ez a modern zene hullámhosszán történő evangéliumhirdetés, Krisztusról való bizonyoságtétel;

- ugyanebben az időben *koncert* a templomban: a híres Lutheránia ad koncertet, s itt is lesz igehirdetés, bizonyoságtétel;

- a művelődési ház színháztermében pedig a Budapest Evangéliumi Színpad előadásában kerül sor Sík Sándor „*István király*” című híres színdarabjára (rendező Udvaros Béla, előadók között Bicskei Tibor színművész és sokan mások).

- Másnap, azaz augusztus 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet, 14 órakor egyrészt előadás, másrészt a helyi Madrigál és a Gyermekkórus előadja Szokolay Sándor egyre híresebbé váló, „*Jobbítsd a nemzetöt...*” c. művét.

- 18 órakor pedig a befejezésre kerül sor, remélve a sok csillogó szemet, megérintett lelket, búcsúzunk vendégeinktől.

Nagyon nagy szükség van arra, hogy gyülekezetünk minden tagja, minden orosházi evangélikus fontosnak érezze ezen a két napon a jelenlétet, a részvételt. Ennek egyik oka, hogy jelen legyünk, átéljük az alkalmakat, az eseményeket. A másik pedig feltétlenül a vendégekkel való törődés, hogy mindig legyenek a közelben helyiek, amikor valakinek a közlekedés iránya ismeretlen, vagy nem tudja, hogy mit merre találhat meg. Tehát ebben az értelemben legyünk jó házi gazdái az országos találkozóknak, hogy mindenkor egymás, de különösen is a vendégeink segítségére legyünk.

Ribár János

Egy akarattal, együtt...

„Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymás szeretni fogjátok.” [Jn 13,35]

Találkozóra készülődve tervek, vára-kozások és emlékek kavarnak gondolataimban.

Némelyek megkérdezték tőlem, én is megkérdezem magamtól, mi is az értelme az ilyenféle összejöveteleknek?

Eleinte gondolkodás nélkül, szinte ösztönösen vágtam rá: egyszerűen csak jó! Jó újra együtt lenni azokkal, akikkel valaha kapcsolatban voltam, akikkel közös élmények kötnek össze, jó megismerkedni olyan emberekkel, akikről tudhatom, vagy joggal tételezhetem fel, hogy egy-egy fontos kérdésben, az életről való alapvető felfogásunkban közös nevezőn vagyunk, akikkel közös a hitünk!

Ha kimondom: hegyi beszéd – de említhetném az ötezer ember megvendégelését, vagy több ismert bibliai esemény bármelyikét – nagy tömeg jelenik meg előttem. Szinte látom a sokaságot, amint egy szívvel, egy lélekkel Jézust hallgatja. Az embereket valami láthatatlan burok fogja körül, formálja közösséggé, jöllehet többen közülük talán nem ismerik, soha nem is látták egymást. Tekintetük láthatóan egy pontra szegeződik, Jézusra néznek!

Az első Országos Evangélikus Találkozón, Pakson, majd a másodikon, Csö-

mörön ez az élmény érintett meg. A hatalmas sportcsarnok tele emberekkel, a fűvösök koráldallamokat játszanak, mindenki kedvesen mosolyog a másokra, távoli városokból érkezett, rég nem látott ismerősök kölcsönös örömmel köszöntik egymást. Tanítványok testvéri közösségében, otthonosan vagyunk együtt.

Most „miénk a pálya”! Miénk a feladat, a készülődés öröme, izgalma, gondja és felelőssége! Lehet, hogy sokan jórészt „külsőségnek” tartják, mégis jóleső büszkeséggel gondolok arra, hogy a város többi lakója, a máshonnan érkezők és a kívülállók is láthatják majd, hogy itt valami nagyszerű dolog történik!

Nagyszerű és nem mindennapi: az itt összegyülekező embereket nem anyagi haszon, jó üzlet reménysége hozza ide! Nem a gyors meggazdagodás, a „sikeres” emberré válás trükkjeinek megismerése érdekében vállalkoznak az ideutazásra! Itt többről van szó! Mindennél fontosabb, életbe, örök életbe vágó kérdésekről!

Mennyien csoportosulnak, vonulnak, tüntetnek manapság! Sokféle – nem egyszer kétes, vagy éppen szennyes – eszme jegyében, figyelemfelkeltés, rábeszélés, meggyőzés szándékával!

Mutassuk meg magunkat mi is! Legyen ez a két nap bizonyoságtétel! Lássá meg a világ, hogy tanítványok vagyunk, testvérek az Úr Jézus Krisztusban!

Fürst Enikő

Petőfiről és Neumann Károly orosházi lelkésről

A viszonylag jól feldolgozott orosházi szellemi kultúra még mindig tartogat meglepetéseket. A helyi egyháztörténetből ismertük Neumann Károly orosházi evangélikus segédlelkész nevét, 1848/49-es szerepét. Azt azonban nem tudtuk, hogy legnagyobb magyar lírai költőnk, Petőfi Sándor iskolatársa volt Aszódon és Selmecen. Kéziratait őrizte, sőt Petőfi egy verset is írt hozzá, ami ott van összes költeményei között a következőképpen:

NEUMANN KÁROLY EMLÉKKÖNYVÉBE

*Szeretlek, mint a hold a csendes éjet,
Miként a léget a szabad madár;
Szeretlek oh, barátom, míg az élet
Köréből a halál a sírba zár.*

(Selmec, 1841. április 17.)

Nem másutt, mint a Péter László szerkesztette Új Magyar Irodalmi Lexikonban bukkantunk Neumann Károly nevére, ahol azt írják, hogy 1848-ban Orosháza, 1849–1875 között az Arad megyei Fazekasvársánd lelkésze volt. A kis szócikk közli továbbá, hogy Neumann Petőfi aszódi iskolatársa volt, barátságot kötött vele, hívására 1844-ben a Pesti Divatlap munkatársa lett. Petőfi számos, nagyrészt ismeretlen versének kéziratát őrizte meg és tette közzé a Vasárnapi Újság 1880. augusztustól novemberig megjelenő számaiban. A fenti lexikonban Neumann születési helye és pontos időpontja ismeretlen, születésénél kérdőjelek között az 1820-as évszám szerepel. Halálzásásának helyét szintén nem tudjuk, ideje 1890. december 31. Felhasznált irodalomként Kiss József–Irányi István: „Petőfi aszódi és selmeci iskolatársának daloskönyve” című, az Irodalomtörténeti Közlemények 1973/1. számában napvilágot látott tanulmányt jelölték meg.

Azt már az első pillanatban láttuk, hogy apró tévedés van a szövegben, hiszen Neumann nem volt beiktatott lelkésze az orosházi gyülekezetnek, azonban mint segédlelkész, valóban itt teljesített szolgálatot.

Gyorsan föl is lapoztuk az orosházi evangélikus egyház jegyzőkönyveit. 1848. szeptember 20-án Balassa Pál lelkész arra kérte az egyházi gyűlést, mi-

után lábának már múlt júliusban történt eltörése akadályozza papi hivatalának teljesítésében, önköltségen segédlelkészt állíthasson maga mellé. Nem sokkal később 1848. november 28-án „Tiszteletes Mikolay István ur bemutatá a gyűlésnek Tiszt. Neumann Károly urat, mint Tiszt. Balassa Pál urnak elválasztott segédét. Ki is a gyűléstől szíves örömmel üdvözöltetett.” Petőfi iskolatársa tehát Orosházára költözött.

Történelmi idők voltak, a szabadságharc hónapjai. KossuthHírlapja 1848. december 30-i számában jelent meg Járolics János alábbi tudósítása: „Orosháza, dec. 27-én. Az orosháziak ma Neumann Károly segédlelkész és Mikolay István lelkésziink lelkésítő felszólalása következtében, a haza szükségletére ajánlották 1818-ban készült legnagyobb harangjukat, melyet néhány nap mulva Pestre küldünk. A nép egyhangulag kiáltotta, hogy a legnagyobb harangot a legtisztább szível átadja, csupán azt kívánván, hogy ha a haza ügyei tisztába hozatnak, a belőle öntendő ágyu az orosházi nemzetörök tulajdona maradjon.”

A harangot leszerelték a toronyból, útnak indították, azonban a császári csapatok Pestre vonulása miatt visszahozták. Ma is itt van.

Neumann 1849. szeptember közepéig élt Orosházán, mindössze 10 hónapig. Még egy érdekes adalékot találtunk róla, mégpedig a házassági anyakönyvben. 1850. május 1-jén Neumann Károly újfazekasvársándi lelkész és Mikolay Vilma Orosházán kötöttek házasságot. A szülők Neumann Frigyes és Baumvecs Julianna, illetve Mikolay István helybeli lelképásztor és Tessedik Johanna. A tanúk Horváth Sámuel tótkomlói lelkész, Hellebrant János szarvasi jegyző és Plavec Mihály orosházi jegyző. Azt még bejegyezték, hogy a Neumann szülők a Pest megyei Aszódon élnek.

Akkor tehát, ha szerencsénk lesz, Aszódon kell keresnünk Neumann pontos születési időpontját. Szerencsénk lett, valóban ott született. Detre János esperes volt segítségünkre, és megküldte az adatokat. Neumann Károly Vilmos 1820. november 18-án született Aszódon. Küldött egy fénymásolt naplóoldalt is, ami azt bizonyítja, hogy Neumann együtt látogatta Aszódon az evangélikus latiniskolát a kiskőrösi születésű Petrovics Sándorral

és öccsével Istvánnal. Az meg az idézett Irodalomtörténeti Közleményekből derült ki (főként Hatvany Lajos gyűjtésére alapozva), hogy egyúttal lakótársak is voltak, mert Petőfi apja özv. Neumann Frigyesné képfestő mester özvegyéhez adta fiát szállásra és ellátásra. Károly az osztály egyik legjobb tanulója volt, „a zömök, bátor és vezérkedő” diák állítólag „Petőfinek is gyakorta imponált tekintélyével.”

Neumann 1837-ben befejezte aszódi tanulmányait, össze a selmeci líceumba ment, Petőfi 1838 őszén került oda. Delhányi Zsigmond, a későbbi szarvasi tanár és Petőfi két hónapon át francia nyelvtanárát vettek Neumanntól, így még szorosabb kapcsolatba kerültek. Igaz, ez csak 1839 februárjáig tartott, mert Petőfi ekkor Pestre ment színésznek, majd felcsapott katonának. Legközelebb feltehetően akkor találkoztak, mikor Petőfi 1841 áprilisában bizonyítványáért „elsétált” Selmecre, és a még mindig ott tanuló Neumann emlékkönyvébe leírta a bevezetőben közlített sorokat.

1841 őszén már Pozsonyban kerültek össze, ahol Neumann egy darabig vendégül látta szállásán Petőfit. Ezért a szárnyait bontogató költő megajándékozta Neumannt „Lanc versei” című kis kéziratot gyűjteményével és külön papírlapra másolt egyéb költeményeivel. S itt most figyeljünk! A versek aláírása Sólyom Sándor volt. Tehát Petőfi először nevének Sólyom Sándorra való magyarosításával próbálkozott. S ezt a bizonyítékot Neumann őrizte meg. Egyébként 1842. április 12-étől használta Petrovics Sándor a Petőfi nevet. (Neumannal való barátságának további dokumentumai is vannak.) Közben Petőfi a pápai kollégiumban tanult, majd vándorszínész lett. 1843 tavaszán aztán Pozsonyban Neumann és Delhányi adott szállást Petőfinek. Egy visszaemlékező szerint ekkor Neumann erősen megfeddte Petőfit, feltehetően tanulmányai ismételt megszakítása és a színpadhoz való makacs ragaszkodása miatt. Ezért az önérzetes Petőfi állítólag komolyan megneheztelt rá.

Később, 1844 második felében, mikor Petőfi arról értesült, Neumann Pestre jön, hogy Benyovszky Péter gyermekeinek nevelője legyen, azt mondta a Pilvaxban, ide ne jöjjön Neumann, mert nem akar találkozni vele. Neumann, ki a leckéztetést

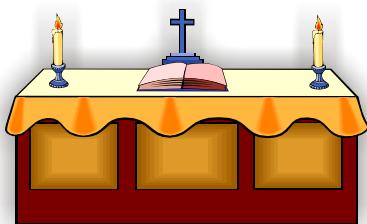
jó szándékúan, barátilag tette, nem is sejtette, hogy Petőfi még mindig haragot tart iránta. S mikor Neumann megjelent a Pilvaxban és ott Petőfit meglátta, a legnagyobb örömmel köszöntötte, melegen megölelte, s hamarosan hívta is Hatvani (ma Kossuth Lajos) utcai lakására, hogy egy jót beszélgesse nek. Kemény Mihály szerint Petőfi meglepve hagyta magát vezetni, s fél óra alatt újra régi jó barátok lettek. Nemsokára Neumann a Pesti Divatlapba – ahol Petőfi segédszerkesztő volt akkoriban – színbírálatokat írogatott.

Neumann hagyatékában fennmaradt Petőfi *Versek* 1. füzetete, melyet „Uj Károly barátjának – a régi jó idők emlékéül... Petőfi Sándor” dedikációval látott el a költő. Az Uj Károly nevet föltehetően Petőfi rábeszélésére vette föl Neumann, mint írói nevet. Ugyancsak Uj Károlynak ajánlotta a költő a „János vitéz” első kiadásának egyik példányát.

Neumann 1847-ig Pesten nevelősködött, majd külföldi egyetemeken folytatta teológiai tanulmányait. Aztán – mint írtuk – 1848 novemberétől Orosházán volt segédlelkész, Mikolay István és Torok Károly mellett végezte napi feladatait.

Ugyanakkor az orosháziak által alapított Fazekasvarsádon a kolerajárvány első áldozataként meghalt a falu lelkésze Feyér János. 1849. szeptember 23-án beiktatták helyére Neumann Károlyt, 1875. december 5-ig volt aktív lelkész. (Ottani munkásságáról Erdélyi Zoltán volt fazekasvarsándi, most nagyszénási lelkész küldött adalékokat, amit ezúttal is köszönünk). Mikor Neumann nyugalomba vonult, Aradra költözött. 1880-ban a Budapestben megjelenő Vasárnapi Újságban közölte Petőfi összesen 23, javarészt ismeretlen versét a zsengek közül, illetve 1844-ből.

Szinnyei József *Magyar írók élete és munkái* c. irodalmi lexikonja szerint Neumann Aradon halt meg 1890. december 30-án. Fia, Neumann Jenő a szarvasi evangélikus gimnáziumban tanított 1885–1923-ig. Unokája dr. Nádor (Neumann) Jenő pedig 1912–1948-ig, 1939-től igazgató volt. Az 1975-ben meghalt dr. Nádor Jenő tanárra és kiválóan képzett történészre sokan emlékeznek még ma is az idősebb orosháziak közül.

Mikszáth Kálmán:

Győry Vilmos meghalt

Elszoruló szívvel vesszük a Győry Vilmos halálhírét. A legjobb szívű ember költözött el benne közülünk. A pásztor elment, s a nyáj itt maradt. A legjobb pásztor volt. Elment azokhoz, akiket ő kísért ki egyenkint a temetőbe. Menjete koporsójához, és most ti kíséritek őt, akik még itt maradtatok.

Nem jött bár váratlanul e csapás, mégsem kisebbíti a veszteséget. Át vannak atól hatva szívök mélyéig a fájdalomtól nemcsak hívei (kik méltó utódot találtak benne nagy papjuknak, Székács Józsefnek), de az ország összes művelt közönsége, mert a magyar irodalom is egyik legkiválóbb munkását veszítette benne. Az író tovább fog élni műveiben – de nem fog írni műveket. Derékben tört a fa ketté éppen az ősz küszöbén, mikor a legjobb gyümölcsöket hozta volna.

S ha még itt véget érne a veszteség? Még itt sem ér. Mí oltja el a nagyszámú család gyászát, kétségbeesését? Három ember halt meg Győry Vilmosban, s mindenik kipótolhatlan keserűség lenne egyenkint is.

Még alig állott férfi kora delén. Született 1838-ban január 7-én Győrött. Iskoláit Pesten végezte, s azután az evangélikus teológusok szokása szerint kiment a külföldi egyetemekre, különösen Berlinben töltött hosszabb időt. Itt kezdte tanulni a svéd és spanyol nyelvet, melyet később önszorgalma folytán oly kitűnően sajátított el.

Mint végzett teológus már föllépett az irodalomban kedélyesen írt elbeszéléseivel, melyekben üde poezis bugyogott. s mindig volt valami tanulságos erkölcsi tendencia. Irodalmi foglalkozásának köszönhetően, hogy Székács József, maga is jeles író, órá vetette szemét, s káplánjának vette maga mellé.

Ebben a minőségben működött 1862-ig, s ezalatt ismerkedett meg kedves, művelt lelkű nevével, Székács Etelkával. A fiatal író lassan-lassan nevet szerzett magának ezalatt verseivel, és elbeszéléseivel, nevet és menyasszonyt, kinek a költészet iránt fogékony lelke megkedvelte a nagyra törekvő, nemes modorú fiatal káplánt; úgyhogy mire 1862-ben »megkezdte az eklézsiát« (a legtekintélyesebb evangélikus egyház, Orosháza választotta meg papjának), már magával vihette a szép feleséget is új otthonába, hol annyi szeretet és tisztelet környékezte azután. Ott érte hat évvel később az a kitüntetés is, hogy a Kisfaludy Társaság tagjai közé választotta.

Vidéki magányában folyton dolgozott – s milyen gonddal, mennyi lelkiismeret-

tességgel tudott ő dolgozni! – Itt fordította le a »Frithiof-mondá«-t, mellyel az Akadémiánál díjat nyert.

Midőn 1877-ben elhunyt Székács, a budapesti hitközség, mely olyan büszke papjainak hírnevére, s mely mintegy megköveteli, hogy papja a celebritások közül való legyen, egy szóval, lélekkel a nagy halottnak vejére, Győry Vilmosra gondolt. Győry tehát még úgyszólván fiatalon nyerte el pályáján a legkiválóbb állást. De meg is érdemelte, sőt új dísz hozott arra, akár mint ember, végtelen becsületességével, nyíltságával, szeretetreméltó szelídségével, nemes lelkének megannyi fényes nyilatkozásaival, akár mint író folyton gyarapodó ifjúsági műveivel és remek fordításaival.

Lefordította Calderon jelesebb színműveit, átdolgozta Cervantes »Don Quijote«-ját. 1882-ben a svéd költőkől becses antológiát adott ki. Ezenfelül minduntalan ott volt a neve a szépirodalmi lapokban, a karácsonyi könyvpiac minden évben hozott Győry bácsitól valami kedves meglepetést a gyermekeknek. Írt népszínműveket is, bíralt jelentéseket, szerkesztett. Egész élete az egyház, az irodalom és a család közt oszlott fel, a mulatságra nem jutott semmi. S még így is bámulatos, hogyan bírt annyit dolgozni! Mindenütt egészen töltte be feladatát, sőt ha szabad mondanunk, még azonfelül is, mert még olyan munkát is sokszor magára vállalt, kivált az Akadémiánál és a Kisfaludy Társaságnál, amit mások lustaságból vonakodtak elfogadni. S mégis minden dolgot oly pontosan, oly aprólékos lelkiismeretességgel végezte, mint ha csak ez az egy dolga lenne.

Majdnem páratlan azon kedveltség és tisztelet, amellyel neki az emberek adóztak, míg köztük volt.

Ő boldoggá tett mindenkit, s az a ritka szerencse jutott osztályrészeül, hogy ő maga is boldog maradhatott. Nyilvános és családi életét soha egyetlen felhő sem borította, de ő sem szomorított meg másokat soha, csak most, hogy meghalt.

Már a múlt nyáron aggasztó hírek szárnyaltak állapotáról. Szívét fájlalta... Szív baja van – mondták. Oh, hogy éppen ez a szív okozott neki bajt, mely mindenkinek bajában osztozott!

A nyár, az ősz s a tél ott találta, s ott hagyta beteggyáiban. Az aggasztó hírek folyton és folyton megújultak; a kedves beteg több ízben az ég és a föld között lebegett.

Míg végre ma délután [1885. április 14.] 6 órakor végképp szakított a földdel – mely neki családja körében mennyi volt.

Az orosházi evangélikus templom művészettörténeti elemzése

II. rész – A templom bővítése és építészeti, művészettörténeti elemzése

Alig pár évtized múlva a templom kicsinek bizonyult, a hívek szaporodása miatt. Bővítésére két lehetőség is volt: lehetett nyugat felé, a torony irányába – mindössze két öl hosszúságban –, és lehetett dél felé, egy újszárny hozzáépítésével. A toronnyal való összeépítés megvalósulhatott. A toldás ma is észrevehető, mivel a külső fal megrepedezik. A két ölnyi bővítés nem volt elegendő, ezért a déli részen is hozzáépítettek 1265 cm hosszúságban. Az új szárny szélessége 1700 cm, a régi templom rövidebb felezőjének tengelyén épült. Az építkezés megkezdése előtt a fundamentumba pénzdarabokat tettek, 4,34 váltóforint értékben. Egy kőládában emlékirást helyeztek el.

Czigler Antal építőmester 1832-ben fejezte be a déli, új templomrészét. Stílusával, a barokk stílusjegyek alkalmazásával szervesen kapcsolódott a régi templomrészhez és a toronyhoz.

A déli szárny homlokzata is vízszintesen sávozott díszítésű, a toronyhoz hasonlóan, melyet lizéna zár le jobb és bal felől.

A kitoldott nyugati rész hasonló díszítésű tűzfalal illeszkedik a torony keleti falához, mely a földszintjén áll. A templom keleti vége azonban csapos falazatú.

A déli szárny homlokzati részén jobb és bal felől – úgy, mint a nyugati toldásnál – egy-egy kővázaforma áll, a déli oromzat közepén szintén. Az 1832-es szárny külső fala és tetőzete a régi templom falával és a tetőzet magasságával megegyezik.

A régi templom mennyezete fagerendázatú, a szükséges fát Lippáról hozták, tengelyen. Csupán a falak mentén fekszik a gerenda a mennyezeten, erre csatlakozik a mennyezetet tartó gerendázat, ami a mennyezettől 50 cm magasan van. A hosszirányban futó gerendázathoz vascsavarral rögzítődik a mennyezet. A tetőt tartó gerendázat is a falakon nyugvó és a hosszirányban futó gerendákra nehezedik. Ezáltal a tető és a mennyezet súlya a falakra helyeződik.

A déli bővítés mennyezete téglalabolzatú, belül alacsonyabb, mint az 1786-os templom mennyezete.

A déli szárny közepén ajtó van, amely fölött a felírás bibliai idézet: „Örvendezek,

mikor nekem azt mondják, menjünk el az Úr házába”. A főpárkány feletti homlokzaton a festett felírás: „Erős vár a mi Istenünk”.

A toronyhoz való toldásnál észak és dél felől is bejárat lett. Az ajtófél és a küszöb kőből faragott. Az ajtókat – a keleti ajtót is – 1866. január 20-án Vitéz Mihály asztalos újította fel. Egyik bejárat rész sem olyan széles, mint a déli, ezért ez lett a főbejárat, mely az északi fal közepén elhelyezett szőszékoltárhoz vezet.

A déli toldalék karzattal ellátott, így megduplázódik a férőhely. A déli karzat alatti rész – hasonlóan a nyugatihoz – boltíves megoldású, a kétsoros dongaboltozat a karzaton tartja. A nyugati karzat alatt a toronyhoz való építés után szintén kibővült még egy boltozattal, s így kétsoros lett. A keleti karzat alatt változatlanul egysoros boltozat maradt.

A déli karzat előreugrik a régi templom belsejébe, mintegy 255 cm-re. A kiugró részt 4 darab, szegletes alazaton nyugvó (100×50×60 cm) ikeroszlop tartja. Az oszlopok magassága 300 cm. Alapköreinek átmérője 38 cm, felfelé keskenyedik. A két szélső ikeroszlop mintegy kivételként a régi templom falsíkján kettős pilaszterként jelenik meg. Közvetlen a karzat alatt párkánnyal fedett. Fönn a karzati részen a fal fennsíkján folytatódik a pilaszter akantuszlevéllel és csigavonallal díszített lezárással.

A három karzat teljesen különálló, összeköttetésben nincsenek. Három oldalról veszik körül az oltárt. Egymással tökéletes harmóniát alkotnak. A karzatfalazat magassága mindháromnál 100 cm, szélessége 45 cm. Az egymással szemben lévő keleti és nyugati karzat falazata párkányokkal tagolt, falszerű, míg a déli karzat balusztrádos megoldású.

Mindhárom karzatra 22 db falépcső vezet. A déli és keleti karzatra egy-egy lépcsőfordulós feljáró, a nyugati karzaton észak és dél felől elhelyezett egyhajlósos csigalépcső van.

A padok mindhárom karzaton lépcsőzetesen emelkedő elhelyezésűek, igen egyszerűek, háttámla és könyöklő nélkül. Az előrész mintegy 18–20 cm széles és 12–13 cm vastag, az ülőhelyek magassága 45–50 cm, a padok között elhelyezett 50

cm széles, közlekedésre szolgáló deszkázattól mérve. A lépcsőzetesen elhelyezett padokhoz enyhe emelkedésű korláttal ellátott fafeljáró vezet, melyen a biztos haladást akersztben ráerősített lécek biztosítják. A feljáró szélessége 80–90 cm, a korlát hossza – mindhárom karzaton – megközelítőleg 600 cm. A déli és a keleti karzaton egy oldalon van a padokhoz való feljáró, a nyugati karzaton – mivel két feljárót van – középtől jobbra és balra helyezték el. A déli és nyugati karzaton a korlát homlokzatos, téglalap alakú korláttartókhoz csatlakozik, melyet fűrész munka díszít. Ez valószínű a mindhárom karzaton elhelyezett, különböző nagyságú fűrész munkával díszített kusztos (felügyelői) székek egy időben készültek.

A keleti karzaton 9 darab 1200 cm-es pad van. A nagyobb, nyugati karzaton a toldásnál lévő boltívig 9-9 darab, jobb és bal felől, majd a boltozat tartójának irányában korlát nélküli feljáróval 6 darab rövidebb pad van. A déli karzaton a feljáró mellett 13 db 1270 cm-es padot helyeztek el. Ezt a részt rácsos kerítés zárja el az orgonától. Mindhárom karzaton az összes ülőhely ezren felül van.

A földszinten a padok elhelyezése centrális. Liturgikus középpontjuk a szószékoltár. Az itteni padok háttámlával, könyöklővel, illetve könyvtartóval ellátottak. A padok oldallapja fűrészszel mintázott, felső részük körlemezben végződik, melyen a stilizált napraforgóvirág kézi faragással készült. Mindhárom oldalon a padok hossza 505 cm. Az első padok előtt – elejük szintén faragott – egy-egy sima, hosszú pad áll. A főbejárat padok merőlegesek a keleti és nyugati padsorokra. A keleti és nyugati bejárat 3-3 sima paddal feleződik, viszont a főbejárat nincs paddal megosztva. A földszinti ülőhelyek száma 1400 körül van.

A déli toldalék felépítésekor gondoskodni akartak az egyházi okmányok tűzbiztos elhelyezéséről. A megfelelő helyet a déli karzat lépcsőfeljárója aljában képezték ki, boltozatos mennyezettel, L alakban. Bár az 1786-ban felépített templomrészben a keleti karzat lépcsőfeljárója alatt is van hasonló beugró, de azt kegyeszek tárolására használták.

Merre tart az oktatásunk?

Mottó:

Nem az a jötevőjük, aki hibájukat elnézi, hanem az, aki arra rámutat és lefaragja magukról! [Holecska Gyula, 1943]

Az idősebb korosztály – amelyhez én is tartozom – az általános, és így az iskolai nevelés válságáról beszél. Erről kívánok értekezni mind a magam, mind Molnár Tamás filozófus professzor meg látásai alapján. Molnár professzor elsősorban amerikai példákat hoz fel, míg én a magyarországi tapasztalatomat állítom mellé.

Molnár professzor az oktatás általános válságáról beszél, főleg Nyugaton és Amerikában. Mint egyetemi professzor, elsősorban az ottani oktatást bírálja. A középkorban a „pedagógiai gúla” legtetején szerepelt az egyetem. Ma viszont az egyetem már üzlet. Olyasmit kell csinálni ami népszerű, amivel el tudják tartani magukat. Ugyanis az egyetemnek is szüksége van a „multik” támogatására. A multi célja az, hogy az egyén problémamentes „fogyasztójává” váljon az általa globalizált világnak. Ehhez kell az oktatóknak segítséget nyújtani és a tudományt csak úgy „mellesleg” átadni. Nem volt ez másképpen a közelmúltban nálunk sem, az irányított politikát kellett belevinni még a természettudományokba is. Azért kellett (kell) ez, hogy elfogadja, a „vérébe ivódjanak” a felszínes jelszavak, a hamis, eltorzult reklámok és tömegemberré váljon az egyén, akit azután könnyen lehet manipulálni.

Az eltűzött iskolai demokrácia nagy propagálójának, Dewey-nek az eredménye, hogy sem a szülőknek, sem a tanároknak nincs – vagy alig van – fékező hatása a gyermekek önérvényesítésből eredő agresszivitására, sőt félnék a gyerektől, aki akár rátámadhat a nevelőre, a szülőre. A gyerek megütheti a tanárt, fordítva nem. A nevelési törvény csak a gyerekeknek ad jogokat, a tanárnak nem. Így fordulhatott elő – a fékező és nevelői szigor, az erkölcsi alap hiányában – nálunk is, hogy kiskorúak kínozták halálra és ölték meg osztálytársukat. Mi ennek az oka? – kérdezhetjük. Molnár professzor ennek okát abban látja, hogy az utóbbi nemzedék (mondhatjuk, a háború utániak) nem kapták meg azokat az évszázadok alatt kimunkált erkölcsi fogódzókat, amelyeket a klasszikus görög-római kultúra és a két évezredes keresztény hagyomány hozott létre. Hiányzik az erkölcsi

oktatás, annak tisztelete. Ez Molnár professzor szerint elsősorban az amerikaiakra jellemző.

Az ezredforduló, azaz a ma diákjait viszont így jellemzi: „Hál' Istennek, van bennük erkölcsi komolyság, egyfajta hazafiság. Persze ők is korunk gyermekei, időnként nagyképzűek, felületeseek, gátlástalanok, de van bennük valami idealizmus is. Fontos, hogy meg tudjuk őket fogni valami módon!”

Sajnos a tévében a krimi és akciófilmek mind nálunk, mind Nyugaton a nevelés félvezetőivé lettek, a brutalitásra készítetnek. Feltehetően ennek hatására mondta a „Gyerekszáj” műsor egyik 5-6 éves szereplője, hogy ha kihozzák a sodrából, akkor ő bizony üt. A zsenge ifjúság el is hiszi, hogy a sok átlátszó brutalitási helyzet megvalósítandó és megvalósítható. Volt egy tanárom, Platsek Lajos, aki az osztályfőnöki órán azt mondta: „Piff-puff regényt olvasni bizonyára láttatok engem, de én nem hiszem el, mint esetleg ti, annak valós voltát, csak szórakozom.” Amíg így volna, addig nincs is baj, de nem így van.

Ezek után mi a fontos az oktatásban, nevelésben? A legfontosabb, hogy felkeltjük a gyerekekben a tudásszomjat! Ez nem is olyan nehéz, s ha sikerül, az egész életén át végigkísérheti. A sokak által száraznak, nehéznek ítélt kémiát is, egy-egy jól bemutatott kísérlettel megkedveltethetjük, de legalább a könnyebb megtanulását segíthetjük. Váljon a tanár szellemi tekintéllyel, vezetővé a gyerekek előtt, hogy elfogadják azt, amit mond! Ide kívánkozik a Holecska Gyula tanár úrtól származó mondás; amit mottóul is választottam: „Nem az a jötevőjük, aki hibáikat elnézi, hanem az, aki arra rámutat és lefaragja magukról!” Akkor még a tanárok magáztak bennünket (igaz, felsősök voltunk már) és nem alakult ki „pertu” viszony a tanár és diákja között.

Péter Lászlónak, „Szeged mindenésének” a következő gondolatai megszívlelendők mindannyiunk számára. Sajnos, a mai korszellem nem kedvez az értékeknek, kivált ha azok nemzetiek, netán népiek. A globalizációval hátrány is jár együtt, mint a selejtkultúra dömpingje, amely elárasztja mindennapjainkat, a rádiót, a tévét, a szórakozást. Bartók és Kodály hazájában háttérbe szorult a népzene. A magyar rádióban alig hallani népzenét, népmesét.

Az elszürküléssel csak akkor tudunk szembeállni, ha megőrizzük a nyelv-

ben, a költészetben, a zenében, a képzőművészetben és a tudományban felhalmozódott nemzeti, táji és helyi sajátosságokat. Ugyanis Kodály és Gyórfy István szerint a világ nem arra kíváncsi, hogy mi mit tanultunk el tőlük, hanem hogy mit adunk az egyetemes emberiség kultúrájához. Jóllehet a világ azt is méltányolja, hogy mit hasznosítunk az ő műszaki vívmányaiból, elsősorban az üzlet (business) miatt.

Magam részéről hozzáteszem, hogy nemcsak a múlt 13 magyar Nobel-díjasát (elsősorban Szent-Györgyi Albertet, Wigner Jenőt, Oláh Györgyöt) és feltalálót (pl. Irinyi, Bláthy vagy Zipernowsky) kell emlegetni. Vannak nekünk közelmúltbeli és mai kutatóink is (például a világon az első sikeres, DNS-be történt mesterséges génbeültetést a Szegedi Biológiai Központban végezték). Mindre büszkének kell lennünk és fennen hirdetnünk is kell. A kereszténység és a haza védelmében el esett hősök és mártírok emlékét is tudatosan hirdetnünk kell. Meg kell őriznünk történelmi emlékeinket, így pl. az orosházi Millenniumi dombunkat is. Ha mi magunk nem vagyunk ezekre büszkék és nem hirdetjük, akkor más hogyan venne ezekről tudomást? Ezzel az önbecsülésünkön kívül a „nagy Nyugat” elismerését is ki kell hogy érdemeljük. Ezen értékekre kell tanuló ifjúságunkat nevelnünk. Ne a „tam-tam” zene, a krimi és a thriller filmek bódítsák el fiainkat és kergessék netán halálba őket, mint ez a közelmúltban egy 17 éves lánnyal megesett.

Ahhoz, hogy a klasszikus görög-római kultúrából kialakult és a két évezredes keresztényi hagyományokat megvalósíthassuk, tudás- és neveléstechnikáink, erkölcsi alapon álló tanárookra van szükség. Ezt várjuk el minden, de különösen evangélikus iskoláinkban tanító pedagógustól. Természetesen szükséges az is, ha a tanár „fegyelmelni” próbál, ha például rossz jegyet ad a gyermeknek, akkor a szülő ne avatkozzon közbe, esetleg társadalmi pozícióját is igénybe véve.

Gróf Klebelsberg Kunó mondta: „Sorsunk jobbra fordulását csak attól várhatjuk, hogy a művelődés terén fajsúlyosabbak leszünk és ezt a világ irányadó nemzeteivel el tudjuk ismertetni”. Emellett igaza van Berzsenyinek, aki szerint „Minden ország támasza, talpköve, a tiszta erkölcs, mely ha elvész, Róma ledől és rabigába görnyed!” E két nagy elme szavait megfogadva és megvalósítva, nincs mitől aggódnia Hazánknak és Egyházunknak.

A világban elfoglalt helyünket nézve, nincs miért szégyenkeznünk. A diplomaták mondásai szerint: „Magyarország kis ország, de a magyar nagy nép.” Ezt nem a létszám teszi, hanem a magyar agyak szürkeállományának köszönhetjük. Jó lesz rá vigyázni, megőrizni! ⇨

A világhírű, első helyen jegyzett Nature c. folyóirat 2001. január 1-jei számában „Genius loci” felcímmel jelent meg egy írás: „A 20. századot Budapesten csinálták” címmel. A cikk a nagy magyar tudósokról, feltalálókról szól és nemcsak a Nobel-díjasainkról.

Igaz, nincsenek olyan kutatóeszközökkel jól felszerelt laboratóriumaink, mint amelyek a nagy nyugati kutatóközpontokban találhatóak, ezért nekünk első sorban olyan kutatásokra kell koncentrálnunk, amelyekben a hozzáadott szellemi érték a nagy. Ezért kell ifjúságunk tudására és keresztyén erkölcsű nevelésére különösen nagy súlyt helyezni. Amennyiben ez így lesz, akkor a Nature jövő századi első számában ugyanígy fog rólunk megemlékezni, mint tette ezt most. Úgy legyen.

Kiemelkedő események a közeljövőben

NAGYHÉT (április 8-tól)

- Virágvasárnap 10 órakor istentisztelet úrvacsorával
- Virágvasárnap 18 órakor istentisztelet
- Szerdán 18 órakor
Lássuk az Úr Jézus szenvedéstörténetét címmel filmvetítés
- Nagycsütörtökön 18 órakor istentisztelet úrvacsorával
- Nagypénteken 10 órakor istentisztelet úrvacsorával
- Nagypénteken 18 órakor Passió a fiatalok előadásában
- Húsvétvasárnap 10 órakor istentisztelet úrvacsorával
- Húsvétvasárnap 18 órakor istentisztelet
- Húsvéthétfőn 10 órakor istentisztelet úrvacsorával

Nagy szeretettel helyezzük a testvérek szívére: nagypéntek nélkül nincs húsvétvasárnap. Vagyis szeretettel hívjuk fel a figyelmüket a fenti alkalmakra, az ígehallgatásra és a szentséggel való élésre.

Április 22-én délelőtt 10 órai kezdettel istentisztelet, utána emlékkő-avatás lesz a szokott helyen, templomkertünk történelmi emlékparkjában. Az avatóbeszédet Koszorús Oszkár helytörténész, egyházmegyei felügyelő tartja. Ezt követően avatjuk fel Veres József emléktábláját a felvégi parókiánál.

Talentumok

Hírek az Orosházi Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium életéből

Visszatértek a régi diákok

Március 14-én, nemzeti ünnepünk alkalmából rendezett iskolai ünnepélyünkön megtiszteltek bennünket jelenlétükkel az egykori Evangélikus Gimnázium diákjai. Sopronból, Budapestről, Szegedről és természetesen városunkból érkeztek a kedves vendégek, akik „hazajöttek”, s örömmel láttuk, hogy valóban otthon érezték magukat iskolánk falai között. Könnyes szemmel, meghatottan nézték végig tanulóink műsorát, mely igaz hazaszeretetről, lelki gazdagságról tett tanúbizonyosságot. Mint mindig, most is együtt ünnepeltek velünk lelkészeink, és gyülekezetünk néhány tagja. Nagy örömünkre, a régi diákok nem siettek el, hanem meghitt beszélgetéssel zárult ez a szép alkalom, ahol sor került az egykori diákélmények felidézésére. Szeretettel várjuk ezután is a hűségesen visszatérő, szívükben még mindig fiatal „öregdiákokat”.

Beiratkozás

A 2001/2002-es tanév első osztályosainak beírása március 25–26-án volt. Ha ezúttal szerényebb létszámban is, de ismét két első osztályt indíthatunk, hiszen az idén ugyancsak kellő létszámban vezérelt hozzánk gyermekeket a mi Urunk. Helyünk azért még van, így az utólag jelentkezőket is be tudjuk fogadni. A négyosztályos gimnáziumba 33 jelentkezési lap érkezett. Az új felvételi rendszer miatt a végleges létszámot még nem tudhatjuk, de bízunk abban, hogy közülük sokan a mi iskolánkba iratkoznak be júniusban, s kezdik szeptemberben az új tanévet.

Bibliaismereti vetélkedő

Városi bibliaismereti vetélkedőt rendeztünk – immár hetedik alkalommal. Istennek hála, az idén ismét városi volt, hiszen a Tánicsics Mihály Gimnáziumból két csapat is benevezett a 7–9. évfolyam versenyére. Felkészítő tanárunk Bánkiné Dr. Borbély Mária. Összesen 11 csapat szerepelt alapos felkészüléssel és nagy lelkesedéssel. A legjobban szereplő csapatok: a 7/6, a 9/6, a 8/6 és a Tánicsics Mihály Gimnázium tanulóiból álló közösségek.

A vetélkedőt megtisztelte jelenlétével Larissa Kriatchkova, az Egyesült Magyar Csomagolóüveg Kft. (üvegyár) vezetője, munkatársaival együtt. Larissa a zsűrizés munkájába is bekapcsolódott. Az eredményhirdetés után meleg szavakkal köszöntötte a versenyzőket, s cége nevében igen értékes könyvjutalmat osztott szét a gyermekek között. Átadta vezetőtársai üdvözlését, akik mindannyian szívükön viselik a fiatalok keresztyén nevelését, egyházi ismereteik szélesítését.

A 3–4. évfolyamon 12 csapat mérte össze tudását. A helyiek mellett részt vett három iskola (a József Attila Általános Iskola, az Eötvös József Általános Iskola és a IV. Sz. Általános Iskola) vendégcsapata is. Felkészítőjük Ribár Jánosné volt.

Legeredményesebben szerepeltek sorrendben az 5. B és a 6. B holtversenyben, valamint az 5. A tanulói a nagyobbak korcsoportjában.

A legkisebbek között a 3. A, a vendégcsapat és a 4. B osztály tanulói bizonyultak legjobbnak.

Ezen a versenyen is megtiszteltek bennünket jelenlétükkel a már említett szponzoráló cég képviselői, s ezúttal is értékes ajándékokkal kedveskedtek. Jó tudni, hogy vannak emberek városunkban is, akiket Isten ügye támogatásra indít. Megható, hogy velük még nyelvünk sem közös, a hitünk mégis összekapcsol minket.

Sokan fáradoztak azon, hogy sikeres legyen a vetélkedő. Iskolánk nevelői és hitoktatói az előkészítés, szervezés munkáját vállalták magukra. A levezetést Nagy Ervinné és Skorka Katalin lelkészek végezték. Mindkét napon gitárkísérettel színesítette a programot Nagy Ervin lelkész.

A zsűri elnöke a kezdetek óta Lászlóné Házi Magdolna, pusztaföldvári lelkész. Zsűritagok: Formann Istvánné, a Tánicsics Mihály Gimnázium tanára, római katolikus hitoktató és Kovács Árpád református lelkész.

Hálát adunk Istennek az ilyen alkalmakért, hiszen ezek hozzájárulnak gyermekeink hitbéli neveléséhez.

A szervezésben szorgoskodó nevelők a feladatokat úgy állították össze, hogy az ismeretek bővítésén túl maradandó élményhez, lelki gazdagodáshoz is jussanak a résztvevők. Az ottlévők bizonyíthatják, ez meg is történt az együtt töltött két délután folyamán.

Összeállította: Jantos Istvánné igazgató

Jelentés a konfirmációról

Ahogy korábban már beszámoltunk róla, tavaly november 18. óta tart a konfirmációi felkészítés, szombat délelőttként. E felkészítésnek immár túljutottunk a felén. Segítőinkkel együtt foglalkozunk a 42 konfirmandussal. Legnagyobb részük az evangélikus iskolába jár. Ez megadja az alapját annak, hogy jó közösség alakuljon ki köztünk.

A felkészítés alapját Luther Márton Kiskátéja adja. Természetesen sok más is elő szokott kerülni a beszélgetések során. Házi feladatokat is adtunk, amelyek által a fiatalok önmagukat és másokat is jobban, mélyebben megismerhették.

Fontos számunkra az, hogy konfirmandusainkat otthonaikban is meglátogassuk, és szüleiket, az egész családot megismerjük. Kedves emlékeink vannak ezekről a találkozásokról, amelyek reményeink szerint nem egyszeri alkalmak voltak.

Néhány szót a még előttünk álló eseményekről.

Évek óta a konfirmáció lényeges eleme a tábor. Ez évben Csákvárra megyünk a csoport jelentős részével, április 4. és 8. között, hogy egymást még jobban megismerjük, és lelkiileg is növekedjünk.

Fontos eseményre kerül sor a feltámasztás ünnepe utáni első vasárnapon, április 22-én. Ezen a napon, az istentiszteleten kereszteljük meg a csoportból azokat, akik még nem részesültek ebben a szentségben.

A konfirmációi vizsga és ünnepi istentisztelet június második hétvégéjén (jún. 9. és 10.) lesz. Fiataljaink ekkor élhetnek majd először az úrvacsorával, s a gyülekezet felnőtteknek tekintett tagjaivá válnak.

Arra törekszünk, hogy a konfirmandusok erre ne csak elméletben, hanem élményszerűen is felkészüljenek. Ezért is hívjuk őket a vasárnapi istentiszteletekre, és böjt időszakában az úrvacsorai közösségbe is. Ebben – egyházunk rendje szerint – nem úrvacsoravétellel vesznek részt, hanem áldásban részesülnek. Ezek az alkalmakon ki-ki lehetőségeihez és persze lelki hozzáállásához mérten vesz részt.

Az első konfirmandusaink ők. Egyre jobban megszeretjük őket. Tisztában vagyunk vele, hogy sokat kell még fejlőd-nünk abban, hogy hogyan is kellene igazán jól végezni a felkészítést. De mások is sokat tehetnek azért, hogy ők lelki otthonra találjanak a gyülekezetben, a templomban. Forduljanak felénk nyitottan, és szeretettel!

Nagy Ervinné

Tavaszi megújulás óvodánkban

A böjti időszakban a feltámasztás örömteli ünnepére szeretnénk úgy készülni testben és lélekben, hogy Urunk elé visszük eddigi életünket, munkánkat, önvizsgálattal, bűnbánattal, de reményekkel teli várakozással tekintve az elkövetkezendő időkre. Az elmúlt hetekben megtörténtek az óvodai beiratkozások. Minden évben hatalmas várakozás él bennünk, hiszen minden evangélikus keresztségben részesült óvodás korú kisgyermeket hívunk és várunk óvodánkba. Örülünk annak, ha minél többen elfogadják az evangélikus egyház által felajánlott segítséget gyermekük neveléséhez. Természetesen óvodánk ökumenikus nyitottságú intézmény, ahová a keresztségben nem részesült kicsiket is felvesszük.

A 26 beiratott óvodás gyermek felvétele azt jelenti, hogy változatlan gyermeklétszámmal folytathatjuk nevelőmunkánkat. Istennek adunk hálát azért, hogy lehetőséget kaptunk a további szolgálatra, a gyermekek között. Köztudott, hogy óvodánkban a lelki nevelés, a keresztyén értékek átadása kiemelt feladatunk. Ugyanakkor igen fontosnak tartjuk gyermekeink egészséges életmódra ne-

velését is. Ennek megvalósításához optimális feltételeket biztosítunk, hiszen:

– sósobánk mikroklímája légtisztító hatású: gyermekeink – az egy éven keresztül mért adatok szerint – egészségesebbek;

– különlegesen kialakított óvodaudvarunkon a gyermekek csak természetes anyagokkal játszanak, és a lehető legtöbb időt töltik a szabadban, önfeledt játékkal;

– szeptembertől – igény és szűrés után – tartásjavító, mozgásfejlesztő foglalkozásokat indítunk gyermekeink számára.

Arra törekszünk, hogy óvodánkban a testi, lelki, szellemi és hitbeli nevelés maradéktalan megvalósulásával éljenek „teljes életet”. A harmonikus személyiség megalapozására, az Úr Jézussal való bensőséges kapcsolat megélésére a naponkénti elcsendesedések kínálnak lehetőséget. Ezek az alkalmak sok áldást, örömet adnak mindannyiunknak.

Ezt az örömet szeretnénk továbbadni minden kedves testvérünknek. Áldott húsvéti ünnepeket kíván az óvoda nevelőtöbbsége nevében:

Révészné Tóth Erzsébet óvodavezető

„Ha élünk, az Úrnak élünk,
Ha meghalunk, az Úrnak halunk meg.
Ezért akár élünk, akár meghalunk,
az ÚRÉI vagyunk.”

A fenti idézettel, Pál apostol rómaiakhoz írt levele 14. fejezetének 8. versével tudatja a család:

FASANG ÁRPÁD

gazdag, példás és áldásos életének 89. évében,
2001. március 12-én elhunyt.

Gyermekkorom óta ismertem, nagyra becsültem őt. Édesanyám mellett ülve a templomban áhítattal hallgattam az orgonajátékát, s amikor különösen szépen zengtek-zúgtak a hangok, tudtam, hogy Fasang Árpád a hetes. Mert akkoriban a kántorszolgálatot evangélikus elemi iskoláink kántortanítói teljesítették, szépen, hittel, hozzáértéssel. A kivételes hangzás minden esetben a kivételes talentumoknak volt köszönhető.

Gyermek voltam még akkor is, amikor elkerült Orosházáról. Tehetségét, tudását zenetanítással, majd a zenében való tudományos elmélyüléssel kamatoztatta.

Később még jó néhányszor volt alkalmam a vele való találkozásra... Zenetudósként is ugyanaz a kedves, derűs, közvetlen ember maradt, aki volt. Valahányszor Orosházán tartott zenetörténeti előadást, nem mulasztotta el a régi ismerősök üdvözlését. Otthonukban őszinte vendégszeretetet és felesége háziasszonyi figyelmessége fogadta a látogatót...

Megrendít az emlékezés, a földi lét múlandósága, de hiszem, hogy Urunk az övéit így fogadja: „... menj be a te Uradnak örömébe!”

Fürst Enikő

Fájdalmas életkép a mi kis városunkban

Ki méltó a díszpolgári címre?

Hosszabb útról értünk haza március közepén. Három nem teljes napot töltöttünk a tavaszi időjárással kacérkodó és hívogató Balaton közelében, egészen pontosan a nagyon szép és modern építésű Evangélikus Oktatási Központban, Révfülöpön. Lassan virágba öltözőkődő gyümölcsfák, zöldellni kezdő mezők, vidámabb madárcsicsergés mindenfelé. Szép és hangulatos volt kirándulni, a hosszú hétvégét sokan kihasználják a Balaton partján is.

Szombat délután értünk vissza a mi kis városunkba. A napfényrel itt sem volt baj, a kora tavasz ellenére igen szorgalmasan sütött. Olyannyira, hogy felmelegedett a lelkünk, a szívünk. Az otthon látásától is. Hiszen az is dolgunk ebben a világban, hogy otthon legyünk valahol. A napsütés következtében nagyon kellemes meleg volt. Még ki sem szedtük a bőröndöt a kocsiból, máris szaladtam, hogy a templom ablakai mellett a nagy, bejárati ajtókat is kinyissam, hadd áradjon az épületbe minél több meleg a másnapi istentisztelet látogatói miatt. Mindig örömmel lépek a templomba, szeretek bemenni az ősi falak közé, mert a látvány felemeli a szívem a hétköznapi porából.

Kinyitottam az ajtókat, kicsit megálltam az oltár előtt, a zombai harang mellett, s csendben megköszöntem Istennek, hogy balesetmentesen hazaérhettünk, és

a másnapi istentiszteletre koncentráltam.

Majd megindultam hazafelé. Ahogy kiléptem a Kisköz felőli, gyülekezeti házal szembeni templomajtón, láttam, hogy a Thék E. utca felől három férfi közeledik a járdán. Egyértelmű volt, honnan jöttem ki, nem lehetett nem látni. Ekkor mocsos szájjal rákezdték. Ami elhangzott, leírhatatlan, megismételhetetlen, rettenetesen szomorú.

Gyűlölettel beszéltek, úgy tettek, mint akik maguk között beszélgetnek, de igyekeztek jó hangosan mondani a mocsos, káromló szavakat, nehogy véletlenül ne halljam meg. Ocsmányul káromkodtak, gyalázatosan szidták a templomot, a lehető legdrasztikusabb szavakkal szidták Istent, és mintegy feketeimát mondtak a templom összedőlése érdekében. Megdöbentett ez a sötét, feneketlen gyűlölet, harag, indulat, és természetesen ez a rettenetes sötétség, ami áradt belőlük. Nem igyekeztem lemaradni tőlük, hiszen nem vagyok a megfutamodás embere. Szégyelltem magam miattuk: emberlétük ennyire alacsony fokáért én szégyelltem magam. Beszédjük annyira alpári, blaszfémikus, megdöbentő és tisztátalan volt, hogy gátlástalanul árasztotta magából a pokoli hangulatot.

Nagyon sajnáltam őket. A gyűlöletben élő lelkiület. Fájdalmas és félelmetes életkép a mi kis városunkban.

Ki méltó a díszpolgári címre, ha nem Szokolay Sándor zeneszerző? Megdöbbenve olvastuk a megyei lapokban, hogy az orosházi képviselőtestület Szokolay Sándor élő klasszikus, magyar zeneszerzőt nem választotta meg Orosháza díszpolgárának. Izlés dolga, hogy ki szereti, ki nem szereti Szokolay nagyon tartalmas zenéjét, korszerű, ember- és emberiségmentő mondanivalóját, de az egyszerűen szellemi képtelenség, megalázó fejlemény, hogy vitatott legyen – egy város díszpolgárságának szintjén – a zeneszerző kiemelkedő tehetsége, maradandó alkotása, jövőformáló gondolkodása; olyannyira vitatott, hogy lapos politikai viták alázák meg azt a szellemi nagyságot, aki mindig hihetetlen szeretettel viseltette Orosháza iránt, s alig volt olyan megszólalása, hogy ne öregbítse a mi kis városunk jó hírét.

Ismerve Szokolay Sándor lelki nagyonvalóságát, szerető szívét, megbocsátani tudó lelkét, tudom, hogy most nagyon szerényen és elnézően mosolyog. S ő vigasztal engem, minket, akik nagyon szeretjük, nagyon tiszteljük őt, mert személyében korszakalkotó és korszakalakító emberrel találkozhattunk.

Elszoruló szívvel gondoljuk: ennyire szellemi mélyen nem szabad lenni.

Éppen ennek, az őt most megtagadó városnak komponálta első szóra, a millennium alkalmából „*Jobbítsd a nemzetöt...*” című művét. Szokolay Sándor elnéző és megbocsátó szeretetében reménykedünk. De a szégyen – az szégyen. (Ribár János)

Isten modern hitvallói: Neumann János és Papp László

Folytatva a fenti kis írást, szeretnék minden orosházi olvasó elé tenni legfrissebb élményeim közül kettőt: aki olvassa, adjatovább!

Mindkét élmény tévéhez fűződik, két megemlékezésről volt szó, ahogyan azt a címben is sejtetni engedem. Neumann Jánost az MTV 1 2001. február 26-án, este 8-kor mutatta be. Papp Lászlóról – születésnapja alkalmából – több műsor is volt (MTV 1 és Duna TV, március 25-én, vasárnap délután).

Neumann Jánost a „matematikakirályt” – aki a Fasori Evangélikus Gimnáziumban érettségizett, és a világ egyik legnagyobb tudósa volt – a számítógép atyjaként tartják számon, detudományos érdemei hihetetlenül nagyok, szinte alig sorolhatók fel. S az MTV 1 műsorában a tudós fizikus Marx György nem hallgatta el, hogy Neumann János, a nagy tudós, milyen mélyen vallásos volt! Pedig tu-

dóársai kora legokosabb emberének tartották, és megható volt hallgatni a tévéadásban, hogy a világ legnagyobb tudósa, legokosabb embere, a matematikakirály mélyen istenhívó volt. Íme, modern korunk egyik tanúja!

Papp László, a háromszoros olimpiai bajnok, profi bajnok Európában – a világ egyik legerősebb, legügyesebb embere – akiről még a híres filmszínész Belmondo is meghatóan beszélt – csodálatos eredményeket ért el, akadályok ellenére is. S megható volt, ahogy Papp Laci (bácsi) felesége, edzőtársa szépen beszéltek a híres boksizó nagyon mély, nagyon személyes istenhitéről. Ez a tény nagyon meghatotta profi világbajnokunkat, Kokót is, aki ugyancsak a tévében elmondta, hogyan élte át egy közös utazás és verseny alatt Papp Laci (bácsi) esti, elalvás előtti imádkozását. Annyira személyes, lelki hite volt (és mert még él, van is) a híres

ökölvívónak, hogy este, lefekvés előtt imádkozott, imádkozik.

Két igen nagyszerű ember: a tudós matematikakirály, Neumann János és az ökölvívókirály, Papp László! Ők is bizonyosságot tesznek az élő, személyes Istenről. Nem kellene elgondolkodnia a káromkodó, istenhitet lábbal tipró, még a keresztelést, templomi esküvőt, egyházi temetést is megtagadó honpolgárainknak az Isten dolgai felett? Két kiemelkedő modern hitvalló, ha még az ő szavukra, lényükre, kisugárzásukra sem mozdul meg az emberben valami Isten irányában, akkor annak csak az lehet az oka, hogy lelkileg halottá vált benne minden. S a halált leheli maga körül minden szavával, káromkodásával, zavaros tekintetével, görcsbe rándult öklével.

Íme, szólta Isten modern hitvallói: Neumann János és Papp László!

R. J.

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Pleskó Józsefné

KERESZTELÉSEK (3 éven aluli gyermekek)

Tóth Sándor és Tóth Krisztina leánya:

LAURA 2001. február 18.

Takács László és Farkas Katalin fia:

LÁSZLÓ 2001. március 3.

Bacsur Imre és Nagy Ildikó leánya:

ZSÓFI IMOLA 2001. március 18.

Petrilla László és Tóth Tünde leánya:

BRIGITTA 2001. március 18.

Sebestyén Gábor István és Kis Katalin fia:

GÁBOR IMRE 2001. március 25.

**ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN
ÉS CSALÁDJUKON!**

HÁZASSÁGKÖTÉSEK

Takács László és Farkas Katalin 2001. március 3.

Fülöp Csaba és Holecska Szilvia 2001. március 31.

**ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ŐKET ÉLETÚTJUKON
ÉS SEGÍTSEN MEGTARTANI FOGADALMUKAT!**

TEMETÉSEK (2001. január 17.–2001. március 31.)

özv. Bíró Béláné (Bakos Emília 88) · Páli Mihály János (45) ·
özv. Zelenka Károlyné (Hári Irén 79) · B. Szabó Sándor (77) ·
Marosvölgyi Sándor (72) · Tarr Lajos (87) · Szepesi Dezső (70) ·
Rucz Antal (75) · Csepregi György (75) · id. Ravasz Lajos (83) ·
Németh Mihály (62) · Szabó Antal József (53) · Madarász Pálné
(Bors Katalin 71) · Csizmadia Sándor (77) · Juhász János (58) ·
Pálmai Józsefné (Szente Katalin 91) · özv. Rajki Andrásné
(Bulla Etelka 85) · Szabó József (60) · özv. Berta Jánosné
(Szemenyei Mária 90) · Gombkötő Sándorné (Bubik Rozália
84) · Németh Andrásné (Pusztai Katalin 97).

**A VILÁG PEDIG ELMÚLIK [...] DE AKI AZ ISTEN
AKARATÁT CSELEKSI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ.
(1Jn 2,17)**

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

- Vasárnap 9 órai kezdettel gyermek-istentisztelet.
- Vasárnap 10 órakor és 18 órakor istentisztelet.
- Kedden és pénteken reggel 8 órakor reggeli áhítat.
- Szerdán 18 órakor keresztyén információk és Isten igéje.
- Csütörtökön 18 órakor istentisztelet, utána bibliaórai beszélgetés közös imádsággal.
- Szombaton 16.30 órakor tizenéves fiatalok alkalmá.
- Szombaton 19.45 órakor felnőtt fiatalok–fiatal felnőttek.

Szeretettel hívunk mindenkit!

„Uram, kihez mennénk? Örök élet beszéde van nálad!”
[Jn 6,68]

ADOMÁNYOK AZ OROSHÁZI HARANGSZÓ ÚJSÁGRA

(2001. január 18.–2001. március 31.)

Mester Mariann	500 Ft
Györgyi Bálint és neje	1000 Ft
Dr. Farkas Péter, Budapest	5000 Ft
Musztafáné Horváth Györgyi és családja	5000 Ft
Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium	3000 Ft
Kulcsár Jánosné	500 Ft
Szekeres János	500 Ft
Pataki Antalné	1000 Ft
Kovács Ferenc és neje	1500 Ft
Boldog Mátyásné	500 Ft
Balogh János és neje	1000 Ft
Zsíros Ibolya	1000 Ft
Kiss A. Sándor, Szeged	1600 Ft
Tóth Imre és neje	2000 Ft
Baranyai Béla, Hódmezővásárhely	500 Ft
Gyuró Jánosné	2000 Ft
Keller Józsefné	500 Ft
Sitkei János	1000 Ft
Topai Zoltán	1000 Ft
Breboszki István	600 Ft
Ilovsky Béla	2000 Ft
Nagy Dénesné	500 Ft
özv. Dominkó Sándorné	1000 Ft
özv. Molnár Jánosné	500 Ft
Csákó Gyuláné, Budapest	2000 Ft
Németh Lászlóné, Tótkomlós	1000 Ft
Rajki József és családja, Kardoskút	1000 Ft
Tóth Lenke	1500 Ft
Barna Imréné, Kardoskút	500 Ft
Kovács Lajos	500 Ft
Mihálka László	600 Ft
Bakk Sándorné	1000 Ft
Gulyás Mihályné	1000 Ft
Csepregi Imréné	1000 Ft
Héjjas Éva	2000 Ft
Jankó Lajosné	1000 Ft
Marosvári Istvánné	500 Ft
Végi Lászlóné, Nagyszénás	1000 Ft
Kovács Pálné és Laczó Jánosné	500 Ft
Törös Antalné	500 Ft
Nemes Endréné	1000 Ft
Gulyásné, Szeged	500 Ft
Bor Károlyné	1000 Ft
Poór Györgyné	1000 Ft
Bacsurné Nagy Ildikó	1000 Ft
Dobsa Józsefné	500 Ft
Kiss Ferenc	1000 Ft
Juhász Józsefné	500 Ft
Szokolay Kálmán és neje	1000 Ft
Pleskó Pál	1000 Ft
Deák Ferencné	1000 Ft
Makula Istvánné	500 Ft
Benkő Barna	2000 Ft
Németh Ferencné	600 Ft
Dr. Hajdú Mihály, Budapest	5000 Ft
Istennél tudva lévő további 5 testvér adománya	2900 Ft

KÖSZÖNJÜK! ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN AZ ADAKOZÓKON!

Orosházi
HARANGSZÓ

Kiadja: az Orosházi Evangélikus Egyházközség (5900 Orosháza, Thék E. u. 2.) ·
Felelős kiadó: Ribár János lelkész, esperes és Koszorús Oszkár egyházmegyei fel-
ügyelő · **Tördelőszerkesztő:** Szatmári László · **Nyomatás:** Iniciale Bt., Orosháza